

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

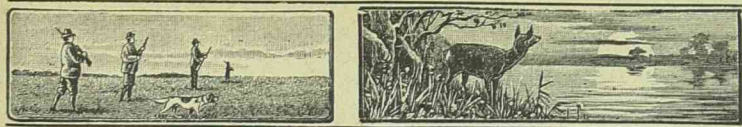
Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. május 29.

35. szám.

Felkérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésük lejárt, hogy ezt a jövő hó elejével megújítani s az előfizetési díjakat a „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság Szászváros” címre beküldeni szíveskedjenek.

Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez.

Irta: Kaán Károly.

Az Országos Erdészeti Egyesület szakközlönyének, az Erdészeti Lapoknak folyó évi apr. és május havi füzeteiben hosszabb tanulmány jelent meg a fenti cím alatt. Szerző ur a kérdést nagyon behatóan és kimerítően tárgyalja; összehasonlításokat tesz más országok ebbeli viszonyai közt s ezért cikke tanulságos olvasmányul szolgálván lapunk tisztelt olvasóinak, kötelességet vélünk teljesíteni, midőn azt egész terjedelmében közöljük. Az erdészeti altisztek kérdése is ujabban nagyon előtérbe van állítva s rendezése már legközelebb várható lévén: itt az ideje a hozzászólásnak és az eszme tisztázásának. A tanulmány egész terjedelmében a következő:

Erdőőri szakiskoláink berendezése és a gondos oktatás, a melyben a növendékeket részesítik, elismerésre méltó. És éppen ezért első pil-

lanatra kimagyarázhatatlannak tünik fel az a gyakorta megnyilvánuló nézet, hogy alsó erdészeti szakoktatásunk reorganizációra szorul.

Felhangzanak ilyen kijelentések az állam gazdaságaiból és hallunk hasonló nézeteket a morális testületek és magánosok erdészete részéről is.

A kritikai vélemények egyöntetűek és abban konkludálnak, hogy az erdőőri szakiskolákból kikerülő növendékek általánosságban véve nem szolgáltatnak olyan anyagot, a minőt az erdőgazdaság különleges természete a céljaira iskolázott növendékekben joggal keres és nem nevel olyan egyéneket, a kiket a gazdaság változó körülményeinek megfelelően kialakítani és az adott viszonyok között megnyugvással és sikerrel alkalmazni lehetne. Olyan természetűek enél fogva a nézetnyilvánítások, hogy velők manapság foglalkoznunk annál is inkább indokolt, mert immár az állam gazdaságai sem alkalmaznak mindenütt erdőőri szakiskolát végzeteket erdőőrökül, valaminthogy a magánosok is sok helyütt maguk nevelik alkalmazottaikat, vagy importálnak ilyen egyéneket a külföldről.

Ha van tehát valamely hiánya az alsó erdészeti szakoktatásnak, az a fennebb vázoltak szerint oly természetű, a mely miatt a gyakorlati erdőgazdaság sokoldalú követelményei teljes kielégítést nem találnak s a mely mellett a nemzeti irányzat érdekei is csorbát szenvednek a külföldiek meg nem akadályozható alkalmaztatása révén.

Ilyen körülmények megállapítása után az okozatok eredő okait kutatván, lássuk először a külföld nevelő eljárásait, taglaljuk azután és indokoljuk meg a mi szükségletünket s a nyert adatok segélyével tegyünk összehasonlítást a mi jelen állapotainkkal, hogy a nevelési irányzat és rendszer tekintetében nézőpontjainkat kellően megvilágíthassuk.

A külföld az ilyen személyzet nevelése és kiképzése tekintetében igen eltérő eljárásokat követ. Változik ez a helyi körülményeken kívül a szerint is, a mint erdőgazdaságaiban gazdálkodó tisztviselőkn kívül csak védszemélyzetet (Schutzpersonal) alkalmaz, avagy altiszti rangsorba sorozott külön gazdasági személyzetet (Förster, Revierförster) is foglalkoztat.

A német birodalom olyan országai, mint Württemberg, Baden, Hessen, Thüringia, a melyek neves, manapság ország-világnak például szolgáló erdőgazdaságot üznek, az erdőörök kiképzésénél abból az alapelvből indulnak ki, hogy az erdőör ismerje gyakorlatilag az erdőgazdasági munkákat, és legyen szervezetileg elég erős a testi fáradságot igénylő szolgálat ellátására. Szolgáljon tehát az erdőgazdasági munkák felügyeletére és teljesítsen erdővédelmi szolgálatot. Választassék ezért a nép olyan elemeiből, a melyek az erdei életet gyermekkoruktól megszokták és ekként az ilyen szolgálat addig folytatott életrendjének, véralkatának és igényeinek megfelel. Választassék továbbá a nép olyan rétegéből, a

melyből kiemelve az erdőgazdasági szolgálatban való alkalmaztatással sorsán segítve van és vele magát és családját megtisztelve érzi.

Ilyen szempontok figyelembe tartása mellett legnagyobbbrészt fiatal és értelmesebb favágó munkások közül, vagy a nép hason foglalkozásu elemeiből választják meg erdőörökkül azokat, a kik katonai szolgálatuknak kifogás nélkül tettek eleget s ott altiszti rangot nyertek. Olyanok lesznek tehát legtöbbszörre erdőörökké, a kik az erdei munkának minden változatait gyermekkoruktól fogva ismerik és üzik s akik nemcsak ennél, de a katonai szolgálatban is jóra valósságuknak adták tanujelét. Az írni, olvasni és számolni tudás, mint természetes előfeltétel magától értetődik.

Az erdőőri alkalmazás ilyen rendszere mellett más országokban már korán szokássá vált egy másik eljárás oly értelemben, hogy az célra kiválasztott egyéneket erdőőri alkalmaztatásuk előtt 2—3 évig erdőgazdasági üzemnél, tehát gyakorlati foglalkoztatással képezték ki. Ez a rendszer a német birodalom több országában és Ausztriában is mintegy 30 év előtt általános volt. Hátrányaként jelentkezett azonban, hogy ekként nevelt egyének az elemi dolgokba aránytalanul különböző mértékben vezettettek be, továbbá, hogy a kiválasztottak a népiskola bevégezte és a gyakorlatba fogadás között 2—2 évet foglalkozás nélkül töltöttek el, végül pedig, hogy ez a gyakorlati kiképzés nagyon is hiányos eredménnyel záródott.

Tigris-lesen.

— Az A.-ausztriai Vadász Védőegylet közlönye után. —

Az indiai kormányhoz intézett egyik hivatalos jelentésből átvettük az alábbi, — eddig bizonyára a magamemében páratlanul álló — vadászkaland leírását, a melynél egy indiai vadász hosszú éjjeli les alkalmával egy nőstény tigrist lőtt, még pedig olyan dőghelyen, a hol a családok emberi hulla volt. A ritka esetet a kérdéses jelentés így adja elő:

„A tigris, mely magas koránál fogva már nehézsé és lustává vált, lassankint teljesen felhagy a hasznos vadakra való vadászással s meghúzódik a marhacsordák közelében, hol juhokat, marhákat marcangol szét, sőt idővel az emberlakta tanyák közelébe is ellátogat, hol még könnyebben jut zsákmányhoz.

Rendesen gyermekeket és vén asszonyokat üt le s elcipelve őket egy közeli bokorba, neki lát elfogyasztásukhoz. És mintha csak tudatában volna annak, hogy egy-egy ilyen rablásnál a bosszuállók felkerekedve, hamarosan sarkában lesznek, dacára vakmerőségének és szemtelenségének, felette gyáva és félénk s a legkisebb zajra megfutamodik, de azután csakhamar újra visszatér. India vadászái, a kiknek alkalmuk volt a tigrist megismerni, jól ismerik ezt a tulajdonságát s igen gyakran előnyösen ki is használják oly módon, hogy a leütött állat vagy ember hullájánál lesbe ülnek. Az emberi hullának ilyen célra való felhasználása azonban rendszeren az indusok leghevesebb ellenzésére talál, főként a legyilkolt hozzátartozóinál, kik a feltalált hullát egy percig sem akarják a katasztrófa színhelyén hagyni, sőt az indust még arra sem lehet rábírni, hogy a kegyeletet ilyen módon megsértő vadászt a lesre elkísérje és segítségére legyen, mert a babona ilyen esetben a legfantasztikusabb rémképeket varázsolja eléje s az indus fél az elköltözött szellemétől, mely a kegyeletsértésért — hitük szerint — bosszút állhatna.

A német birodalomban először Poroszországban nyilvánult meg a törekvés az erdőőrök valamely rendszeresebb kiképzésre. Itt ugyanis, a hol a műszaki és gazdasági segédszolgálatra rendelt és altiszti minőségben szolgáló u. n. Revierförster-ek is alkalmaztatnak, már régóta szervi kapcsolatot létesítettek az ilyen személyzet kiképzése és a katonai szolgálat között, a mennyiben az erdőgazdasági szolgálatra jelöltek az iskolák befejeztével a vadászzászlóaljknál kötelesek szolgálatot teljesíteni. A katonai altiszti iskolák és a vadászzászlóaljknál való szolgálatlételre rendelt főerdészek és erdészeti assessorok képezik tehát az erdővédelemre és altiszti (Revierförster) szolgálatra hivatott egyéneket Poroszország és Elsass-Lotharingia állami erdőgazdasága részére.

Ujabbban azonban e rendszer javítása érdekében is felhangzanak az indítványok oly értelemben, hogy az ilyen nevelést az alsó erdészeti szakiskolával kellene szervi kapcsolatba hozni. Mert a szakiskolai kiképzés nem egyforma sikerű, a katonai szolgálat alatt való továbbképzést pedig a csapatszolgálatnál előforduló sokoldalú lekötöttség hátráltatja.

A rendszer hátrányául szolgál különben dr. Schwappack szerint az a körölmény is, hogy a vadászzászlóaljakhoz tanároknak legtöbbnyire fiatal, alig államvizsgázott egyéneket rendelnek, a kiknek tehát gyakorlati tapasztalataik alig vannak.

Különben Poroszország az, a melyben elő-

ször gondoltak alsó erdészeti szakiskolák felállítására is. Jelenben két ilyen iskola működik ott. Az egyik a potsdami kormányzósági kerületben Gross-Schönbeckben van, melyet 1878-ban mint magániskolát nyitottak meg s 1883-ban államosítottak, a másik az oppeln-i kormányzósági kerületben levő Proskauban van s ez 1882-ben nyílott meg.

Ezeket az iskolákat azonban manapság még nem végzik mindazok, a kik azután a katonai szolgálatban az erdőgazdaság céljaira szolgáló nevelésben is részesülnek.

Manapság Bajorország nyújtja az erdőőri szolgálatra hivatottaknak a legrendszeresebb kiképzést s ott 1886-óta már az alsó erdészeti szakiskola végzése is kötelező.

Ilyen szakiskola Bajorországban jelenleg 5 erdőgondnoksági (erdőhivali) székhely van; névleg Kaufbeurenben, Kelheimban, Lohrban, Trippstadtban és Weinsiedelben.

A kiképzés tartama 4 év, a mely időből 2 év alatt elemi dolgokban nyernek oktatást a növendékek, míg a másik két év szakismeretek elsajátítására szolgál. A tanító személyzet az erdőgondnokból (erdőmesterből), tehát a gazdálkodó erdőtisztből, egy, az oktatás céljaira melléje rendelt erdészeti assessorból, a falu lelkészéből és a népiskolai tanítóból áll.

A bajor rendszer méltatásánál különben figyelembe kell vennünk, hogy csak védszemélyzet (Schutzpersonal) nevelésére irányul, mert itt

Folyó év március havában egy Sakur nevű indus két leányával és fiával elindult a lakásától jó távol eső marha-kraáájához, melybe a legelő marhákat szokták zárni éjjelre, hogy az időviszontagságok stb. ellen védelmet találjanak. Minthogy az indus gyermekeivel késő este érkezett a helyszínére, a maga és gyermekei számára közvetlenül az istálló rövid falánál készített fekhelyet s azután lenyugodtak. Pitymailatkor a gyermekek nagy zajra ébredtek fel, mely onnan eredt, hogy a marha teljesen nyitott ajtón át kitört s minden irányban szét-szaladt. A gyermekek legnagyobb meglepetéssel vették észre, hogy atyjuk nincs ott, mire felugrottak fekhelyükről s kiáltozni kezdtek utána, mert azt hitték, hogy ő nyitotta ki a kaput és eresztette ki a marhát, apjuknak azonban sehol sem volt nyoma. Minthogy a marhák rendkívül neki voltak vadulva s szokásuk ellenére minden irányban elszéledtek, a gyermekek aggódni és félni kezdtek s bemenekülvén a csürbe, az ajtót magukra zárták.

Mikor azután a nap már jó magasan állott az ég-

bolton, a gyermekek kissé nekibátorodtak s megindultak apjukat keresni, de a legszorgosabb kutatás után sem találták meg, nem tehettek tehát egyebet, mint hogy felkerekedve, nagy siránkozással visszatértek a faluba, melyet azután fellármáztak s elbeszélték a történeteket. A község lakói rosszat sejtettek, mert már egy idő óta észrevették a marha-kraálok környékén ólalkodó tigriseket, minek folytán a község rendőrsége néhány községbeli lakos által kísérve rögtön kiment a helyszínére. Mikor odaértek, az istálló kapuja mellett lévő padocs-kánál ráakadtak az áldozatnak a marhák által szét-taposott pipájára; egy pár lépéssel tovább, az istálló hosszoldalán vérnyomokat és közvetlenül ezek mellett emberi és tigris-lábnymokat találtak.

A kutatók előtt most világos lett, hogy mi történt itt. Egészen helyesen úgy okoskodtak, hogy az öreg indus pitymallat előtt felkelt fekhelyéről s az istállóból kijövet az ajtó elé állt, azután leült az ajtó mellett levő padocs-kára és szivta a pipáját. Ez alatt a tigris az istállót körüljárva, a bent levő marha megszi-

a „Revierförster“-ek dolgát erdőtisztek (assessorok) látják el és a védszemélyzetnek csak egy töredéke éri el a „Förster“, vagyis altiszti rangot, a melylyel egyebütt, így Poroszországban, a „Revierförster“-nek nevezett egyén teendőihez hasonló munkakör jár.

Hogy Bajorországban a jelzett célok szolgálataiban az alkalmazott rendszerrel túl is lőnek a célon, azt a fentebbi ismertetés után bővebben indokolnunk fölösleges.

Hessen 1901-ben Darmstadtban nyitott meg egy erdőőri iskolát, ahova felvételi vizsga alapján veszik fel a növendékeket. A kurzus novembertől júliusig tart. Az iskola látogatására a növendék mindaddig köteles, a míg a miniszterium erdőgazdasági osztálya eléggé képzettnak találja arra, hogy a vizsgát sikerrel letehesse.

Az erdőőr-jelöltek katonai kötelezettségüknek a darmstadti 115. sz. gyalogezredben tesznek eleget.

(Folyt. köv.)

Vizsla-tanítás és használat*

Irta: **Stark Dezső** főerdész.

E címnek fejtegetését megelőzőleg tisztában kell lennünk mindenekelőtt azzal, hogy mily igényekkel szabjuk meg vizslánk tudományát.

Én megkövetelem egy jóra való vadászvizslától, hogy a szobában feltétlenül tiszta legyen; minden, házkörüli

* Mutatvány az írónak „A vadászvizsla nevelésének, tanításának és használatának gyakorlati módszere“ című füzetéből, mely 1 K 20 fillérért úgy a szerzőnél (Terezovác, Slavonia), valamint lapunk szerkesztőségében is kapható.

matolva a közeli veszedelmet és az istállóból nagy robajjal kitört s e miatt a gyermekek nem hallhatták apjuk segélykiáltásait.

Ez a következtetés helyesnek bizonyulván, most már a jól látható nyomokat követték. A talaj egy darabon egészen össze volt taposva emberi lábnyomok által, mintha itt erős viaskodás lett volna; tovább már csak a nagy macska csapája látszott s két párhuzamos vonal a homokos talajon nyilván tanuskodott arról, hogy a tigris a már ártalmatlanná tett indus miképvonszolta magával. Ez a nyom körülbelül egy kilométernyire vezetett és pedig a nem messze levő sűrűségbe. Alig hogy a nyomozók beléptek a sűrűbe, rögtön ráakadtak az indus erősen kikezdett holttestére, melynek két karja a törzstől leszakítva, oldalvást hevert.

A szörnyű lelet után a nyomozók visszatértek a községbe, hol azonnal nagy tanácsot hívtak össze, melyben elhatározták, hogy a tigris garázdálkodásának — melynek már eddig nyolc ember esett áldozatul — végét szakítják. A tanácskozásnál a községnek két leg-

tilalmat szigorúan respektáljon; vezényszóra üljön, fekküdjék, felkeljen, hátul vagy elül járjon; kint a vadászterületen keressen fáradhatatlanul és nógatás nélkül; álljon biztosan és fáradhatatlanul minden vadat; ha a vad felrebben, vagy előugrik, a vizsla minden esetben hasaljon és lövés után csak parancsszóra végezze további teendőit; apportírozzon minden vadat szárazon és vizen egyaránt, de csakis parancsra; és végül, hogy egy rövid éles fütyyszóra minden körülmények között, feltétlenül lábhoz térjen. Egy ferfekt állatnál ezek a szükséges tudnivalók, melyek által t. i. gazdájának mindenkor öröme és hasznára fog válni, ellenben nélkülök minduntalan az egyoldalúság hiányait tünteti fel. Minden más kutya-tudományra nézve az a véleményem, hogy a vadászkutyától tapasztalt csodálkoztató produkciók a laikusnak öröme lehetnek s az talán értéket is tulajdonít nekik, de igazi vadászember majd csak a mezőn alkotja meg érdemleges ítéletét. Másrészt azt hiszem, hogy az állatok korlátolt képességei mellett az erőszakolt, nélkülözhető tudnivalók által a nélkülözhetetlenek szorulnak háttérbe. S ez a nagyon tudományos vizsláknál tapasztalható is.

Ezek után lássuk tehát, hogy lehet megtanítani a vizslát a legszükségesebb tudnivalókra. Öt-hat hónapos korában szoktatni kezdjük a szobához. Ezen mivelet éber figyelmet igényel, mert még így is meg esik a hiba. Eleinte csak végig sétálunk vele a szobákon, majd adunk neki valami játékot, (rosz bőrkesztyűt, rongyot stb.) s egy-két percig hagyjuk mulatni, de aztán csak ki vele, mert a „kis dolog“ hamar előadja magát. Később így fokozatosan ismertetjük meg a belső étellel, mindig több időt engedve neki arra, hogy a szobába szokjék. E közben minden vigyázat dacára is meg fog történni, hogy a növendék illetlenül viseli magát; ha észrevevessük, akkor hirtelen ajtót nyitva, hangos pöröléssel kergetjük ki ökelmét, de az első esetekben ütni még nem szabad.

jobb benszülött vadásza is jelen volt s ezek megbizattak, hogy a legközelebbi éjszakán a tetemnél lesre üljenek s a tigrist elpusztítsák, a megbizottak azonban határozottan tiltakoztak az ellen, hogy a parancsnak eleget tegyenek, mert iszonyat fogta el őket annál a gondolatnál, hogy egész éjen át embertársuk szétmarcangolt teteménél lesben üljenek. Végre sok fenyegetődzés után azzal a kikötéssel vállalták el a megbizást, hogy a község előljárósága hívjon meg a lesre egy közelben lakó európai is, kinek — mint a kormány hivatalnokának — itt volt a székhelye s ki egyébként is nagy vadász hírében áll, a ki azután a tigrist agyonlője. Ez a javaslat elfogadtatván, nyomban küldöttség ment a hivatalnokhoz, hogy vele ezt az óhajtást közölje. Az európai a meghívást a legnagyobb készséggel elfogadta, hamarosan felcihelődött s a küldöttség kíséretében a gyászba borult községbe indult s ott a két benszülött vadászt magához véve, nyomban kilovagolt a szerencsétlenség színhelyére.

Ezalatt beesteledett, a szükséges intézkedéseket

Tartsunk azonban készen egy vékony palcikát s ha a dolog ismétlődik, akkor ha rajtakapjuk, nyomban rá kell suhintani egyet-kettőt és ismét hangos pörölés közepett kitenni a szűrét. Ha pedig később ismétlődnek e kellemetlenség, akkor folytatólag minden alkalommal oda kell a kutyát vinni és orrát lenyomva, mindig érzékenyebben megverni és azonnal kikergetni az ajtón.

Ha már pár nappal minden kifogás nélkül, szépen és illedelmesen viseli magát növendékünk a szobában, akkor megkezdjük az éjjeli beszoktatást. Ennek legfőbb előkelléke az, hogy az esteli etetést elhagyjuk. Minthogy pedig a vizslát legcélszerűbb a gazdája hálószobája közelében hálatni, (hogy t. i. éjjel minden gyanus neszt tudomásul vehessünk), így ha a kutyának éjjel valami kívánsága támadna, az előzmények után az bizonyára vagy nyugtalankodni fog, vagy nyöszörög, de gyakran még az ajtót is kaparja. Ezt észrevéve, ne resteljünk felkelni és kiengedni őt; és pedig, ha még bajt nem csinált, akkor dicsérjük meg nyájas szavakkal és simogatással, ellenben pedig úgy kell vele elbánni éjjel is, mint nappali hibája után. Sőt később az éjjeli kimászkálástól is el kell szoktatni hangos tilalommal, hogy az önmegerőltetés árán is respektálja a belső tisztaságot. Ezt az eljárást figyelemmel és türelemmel folytatva, csakhamar elérjük, hogy kutyánk „szobatiszta” lesz.

A házkörüli egyéb tilalmakra is könnyen megtaníthatjuk vizslánkat. E célból miként a szobában, úgy a konyhában és kamrában is tartsunk készletben egy ártatlan vesszőcskét; ha aztán azt tapasztaljuk, hogy a növendék szeret felszaglászni az asztalra, vagy éppen gyanus szándékkal tekintget a tüzhelyen piruló pecsenyefélékre, ugyisintén, ha a kamrában követne el valami tilalmas csínyt, ily esetekben csak odasuhintani a vesszővel, hogy meg is érezze és eszébe jusson a „nem szabad!” Általában az asztalokra, — polcokra — és a tiltott ételekhez való szaglálást sohase hagyjuk büntet-

tehát sebtiben kellett megtennie, még mielőtt az éj homálya beáll, mikorra a tigrisnek a hullához való visszatérését remélhették. Minthogy a közelben magas fa nem volt, a hulla előtt ernyőfelét kellett rögtönözni s ezt a sűrűségben úgy elhelyezni, hogy a tigris ne kapjon szimatot, a mitől különben nem igen kellett tartaniok, mert mint a többi macskafélének, a tigrisnek sincs valami kiváló szagló érzéke.

E közben bekövetkezett az éj s a felhőkkel borított égboltozat az előteret majdnem teljesen elhomályosította. Minthogy ez a körülmény a biztos lövést kétségesse tette, a hivatalnok elhatározta, hogy az indusok szokásához hiven, az előteret mesterségesen megvilágítja. Sajátságos, hogy a tigris sem a gyertya, sem a tűz világától nem fél, sőt ellenkezőleg, úgy látszik, hogy éppen ez vonzza őt, kivált akkor, ha már megszokta az emberlakta vidékeken való barangolást. Az indusok által készített egyszerű istálló-lámpát tehát, melyet a benszülöttek magukkal hoztak, meggyújtották és jó távol egy lombos fa törzsére akasztották, még

lenül, mert ez hamar szokássá válik, különösen a rövidszőrű vizslánál és ha kölyök korában nem birtuk leszoktatni, úgy később hiába minden erőlködés. Az udvaron is akad olykor megfigyelni valónk a fiatal vizslatanításánál, főképp faluhelyen, a hol sok a baromfi. Ugyanis a kölyök-vizslának legkedvesebb mulatsága, ha egy csirkét, vagy tyukot megtépáshoz s ha éppen éhes gyomorral jön ez a gusztusa, bizony sokszor csak egykét toll marad a szegény játszópajtásból. Ez ellen — mint általában a falánkság és tolvajkodás ellen — jó orvosság az, ha a kölyök-vizslának annyit adunk enni, a mennyi csak belefér. Attól ne félünk, hogy megárt neki; néha ugyan „rókát” fog, de inkább azt mint csirkét. A vizsla-kölyöknek az éhsége oly különös jelenség, melyvel igen kevesen vannak tisztában, de ha tapasztalatok alapján egy kicsit gondolkodunk felette, akkor hamar feltárul a rejtély. Ugyebár igaz, hogy a vizsla-kölyök három és hathónapos kora között megkétszereződik testben. Ehhez táplálék kell és pedig abnormis jelenség arányában, hasonlóan abnormis mennyiség. Tehát ezt tartsuk szem előtt annyival is inkább, mert a jól táplált vizsla-kölyökkel sokkal kevesebb a baj, veszélyesség, mint-hogy az éhes állat mindig nyugtalan.

Megemlítem még itt némelyeknek azt a rossz szokását, hogy étkezéskor kutyájukat az asztal mellett ólalkodni engedik, sőt kedvenc falatokkal is traktálják. Ez a vizslánál igen kellemetlen következményeket szülhet. Ugyanis ha pl. mint vendégek valamely idegen helyen ilyen szokásu vizslával jelenünk meg, az mindenekelőtt az asszonynépségeknek fog szemet szurni; megeshetik azonban, hogy a felszolgáló cseléd keresztül bukik rajta, vagy a mi leggyakoribb, hogy a farkára lép, a miért a kutya nem lesz rest megkóstolni az ikráját. Különben is a vadász-kutyának kint a mezőn gazdája mellett a helye, de a szobában feküdjék a küszöbön, sarokban, ágy előtt, vagy az íróasztal alatt, egy állandó vagy ki-

pedig úgy, hogy világosságát az ernyő mögött meghúzódott vadászok feje fölött vesse előre, közvetlenül a szétmarcangolt hullára, melynek borzalmas társaságában ült a hivatalnok a két indussal s várva-várta a tigris megérkezését. Ez azonban jó sokáig várakoztatta a lesben ülőket, mert csak úgy este 10 óra tájban hallottak a sűrűben valami csörtetést s annak hangjából következtetve úgy látszott, mintha a tigris zsákmányához közeledne.

Úgy látszik, hogy a világító lámpa némi aggodalmat keltett a tigrisben, mert a csörtetés hirtelen megszűnt, később pedig újra megújult, de ellenkező irányban s biztosra lehetett venni, hogy kerülő uton távozik. A vadász már-már megbánta, hogy a lámpát meggyújtotta, mert nem kételkedett abban, hogy a tigris visszavonulásának ez volt az oka.

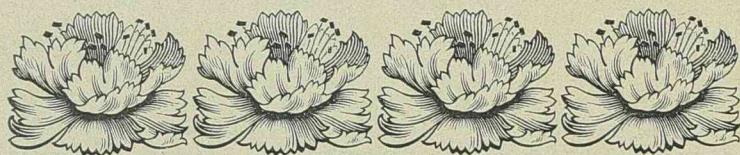
Csak hajnali 3 órakor hallottak újra neszt, mely most újból közeledett a csalétek felé. Úgy látszik, hogy a zsákmány utáni vágy legyőzte a tigris félelmét s valóban csakhamar ott termett a megvilágított körben, a mint azodban a hullához ért, abban a pillanatban fel-

jelölt helyen: azonban azt nem szabad engedni, hogy folyton alkalmatlankodjék.

Ezek után következik a tulajdonképpeni szobadresszura.

Ennek fejtegetése előtt meg kell jegyezni, hogy a dressura nyelvére általában különbözök a nézetek, főleg magyar vadászoknál. Némelyek szinte hazafiatlanságnak veszik a német dressurát, mások meg éppen azt tartják, hogy „magyar embernek a kutyával csak németül illik beszélni!” Én részemről egyiknek sem hódolok ilyen értelemben s e kérdést is a praktikum alapján iparkodom megfejtetni azon gyakorlati tanácsommal, hogy minden vadász lehetőleg olyan nyelven dressirozza vizsláját, a mely nyelvet a környezete, de főképp a gyermekek és a cselédség legkevésbé használ, hogy így a vizsla az ő vezényleti nyelvén minél kevesebb felesleges szót tanulhasson meg. A következőkben a magyar vezénylő szavak mellett a németet is jelzem, hogy kiki tetszése szerint választhasson.

(Folytatása következik.)

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Erdőtenyésztés. Erdei magvak. E hónapban érnek meg a szilfélék, u. m. a mezei, a hegyi és a vénic szil, végül a kecskefűz. E hó elejétől kezdve érnek: a bibircses nyír (*Betula verrucosa*), a fekete nyárfa (*Populus nigra*), a jegenye nyárfa (*P. pyramidalis*), a kanadai nyárfa (*P. canadensis*), a törékeny fűz (*Salix fragilis*), valamint a többi fűzfélék; a fehér szeder (*Morus alba*). A hó közepétől: a szőrös nyír (*Betula*

emelkedett a három vadász s előleges megállapodásukhoz képest egyszerre sütötték el fegyvereiket a tigrisre. A két indus fegyvere postával, az európai vadászé expansív golyóval volt töltve s a kombinált tüzelésnek borzasztó volt a hatása. A tigris tűzben rogyott össze áldozatának földi maradványai mellé s ugyszólva nyomban kiadta párját. Hatalmas egy példány volt, melynek hossza orrától a farka hegyéig mérve három métert tett ki.

A vadászok kora reggel érkeztek vissza a községbe s jelentést tettek a les sikeréről. A községbeliek eleinte nem hittek nekik, de midőn a kiküldött tíz ember a tigrist haza hozta, eloszlott minden kétely s a gyászt rögtön valóságos örömnappal váltotta fel.

Ezzel a jelentéssel kapcsolatban indítvány tétetett a kormánynál, hogy ezt a kegyeletet sértő vadászati módot tiltsa el, mert ezzel csak határtalan elfajulás és elvadulás kaphat lábra s ez mélyen sérti az indusoknak a halottak iránt érzett kegyeletét. Hir szerint a kormány ezt a javaslatot el is fogadta s kiadta a tilalmat.

(V. L.)

pubeécens), az egres (*Ribes grossularia*), a vörös ribizke (*Ribes rubrum*) és a kecskeszakáll, a közönséges ükörke (*Lonicera xylosteum*). A szilvafélék magja már gyűjthető. A magas hegységben befejezzük az ültetést és a vetést. A csemetekertekben: vetjük a szilvafélék magot, gyomláljuk, öntözzük a csemetéket és porhanyitjuk a csemetesorok közötti földet. A csemetekert utjait és a kerítések alját a gyomoktól még virágzáskor, de legkésőbb a magérés és hullatás előtt megtisztítjuk.

Erdőhasználat. A magas hegységi erdőkben folytatjuk a nyári döntést, a ritkítást, az aszoncok kiszedését és feldolgozását, a közelítést és fuvarozást. A cserkéreg-erdőkben ellenben a kihasználást befejezzük. Esős időjárás beálltával usztatunk és tutajozunk. Folytatjuk a szőlőkaró, zsindely és egyéb hasított áruk készítését, továbbá a mész- és szénégetést. Javítjuk a téli fuvarozásnál megrongált utakat és hidakat. Kijelöljük a szuroktermelésre szánt lucfenyőfákat. Kiadjuk az erdei gyümölcsök szedésére jogosító igazolványokat. Ellenőrzés mellett az erdei tisztásokon kaszáltatjuk és a fiatalosokban sarlóztatjuk az erdei fűvet.

Erdővédelem. Pusztítjuk a nagy fenyőbarkót (*Hylobius abietis*). Elégetjük a vonalas szu (*Xyloterus lineatus*) által ellepett fogófákat. Körülárkoljuk a fenyőszövő pille (*Gastropacha pini*), a fenyőbagoly-pille (*Trachea piniperda*) és az apácapille (*Psilura Monacha*) hernyói által ellepett állabokat. A tölgyesekben pusztítjuk a bucsus pille (*Cnethocampa processionea*) hernyóit. A csemetekertekben fogjuk és irtjuk a pajodokat (*Melolontha vulgaris*) és a lótetűt (*Gryllotalpa vulgaris*).

Vadászati ügyben

hozott kormányrendeletek, határozatok, döntvények és szakvélemények.

A már előzőleg történt megsebesítés folytán idült sérülésben szenvedő s a tilalmi időben is lelőhető vadadal követendő eljárás szabályozása.

A m. kir. belügyminiszter 1893. évi aug. 3-án 63,292. sz. alatt a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz:

Általánosan elfogadott vadász szokás szerint az előzőleg már megsebesített és idült sérülésben levő vadat a vadászatra jogosítottnak a tilalmi időben is le szabad lőnie, mert az sebeiben amugy is többnyire elpusztul, vagy ha életben marad is, lassankint annyira elgyengül, hogy a tovább tenyésztésre képtelenné válik s lelövésével nemcsak hogy nem veszít a vadállomány, de még nyer az által, hogy az ivadékok elkorcsosodásának ily módon való bekövetkezése meggátoltatik. Azon szokás tehát, mely a megsebesített s a vadállományra ugy is elveszett vadat kinjaitól megszabadítja, kifogás alá a vadászati törvény intenciói szempontjából sem eshetik.

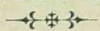
Ámde a tilalmi idő alatt sokszor megtörténik az is, hogy egyesek szándékosan lőnek oly vadat, a melyről tudják, hogy arra a törvény szerint akkor nem volna szabad, s tetten éretvén, a megérdemelt büntetés kike-

rülése végett rendes mentségük az, hogy a vad idült sebben szenvedett s így csak az általános vadász szokást követik, midőn leterítették a kérdéses vadat.

Ez utóbbi esetben tehát csak a vadászás támogatására és a vadászati törvény kijátszására szolgál az a körülmény, hogy az állítólagos idült seb létezését utólagosan megállapítani nem lehet, míg az előbbi esetben a vad jóhiszemű elejtője alaptalan gyanúsításoknak, sőt a hatóság részéről zaklatásoknak lehet kitéve.

Hogy tehát a jóhiszemű eljárás menthető, ellenben az öntudatosan elkövetett vadászati kihágás elpalástolása megnehezítve legyen, az „Országos Magyar Vadászati Védegylet” igazgatósága részéről e tekintetben tett és indokoltnak talált felterjesztés figyelembe vételével a földmívelésügyi m. kir. miniszter urral egyetértőleg ezennel elrendelem, hogy oly esetekben, a midőn valaki vadászat közben egy már korábban megsebesített olyan vadat hoz terítékre, a melyre a kérdéses időben az 1883: XX. t.-cikk értelmében a vadászat tilos, — jóhiszemű eljárásának beigazolhatása céljából köteles a lelőtt vadat csonkítatlanul és így az őzbakot vagy agancsárt agancsaival együtt, az illető község előljáróságának 24 óra lefolyása alatt a szegény-alap javára leendő értékesítés céljából átszolgáltatni; a községi előljáróság, esetleg rendőrkapitány pedig a szakszerű lelet felvételéről köteles gondoskodni annak kiderítésére, hogy a lelövés a vad idült sebzése folytán okszerű volt, tehát vadászati kihágás esete nem forog fenn.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Beszéd nyelv nélkül.** A párisi törvényszéki orvosok körében nagy szenzációt keltett egy érdekes eset, a melyről Brouardel tanár számolt be. Eddig az volt a közhit, hogy nyelv nélkül nem lehet beszélni és éppen ez az oka, hogy a beszéd fogalmát azonosították a nyelv fogalmával. A most közölt megfigyelés azonban azt bizonyítja, hogy a beszéd, még a nyelv teljes hiánya mellett sem lehetetlen. Egy asszonynak olyan érzései voltak, mintha fojtogatnák és egy beszámíthatatlan pillanatban benyult a szájába és — kitépte a nyelvét. A szakadás egészen hátul történt és ennek dacára csak nagyon kevés vérvesztés történt. Szájában alig érzett fájdalmat. A legkülönösebb az volt, hogy az asszony a rettenetes csonkulás dacára is elég érthetően beszélt, sőt rágni és nyelni is rendesen tudott. — Azt hisszük azonban, hogy erre csak asszony képes.

* **Kilencesztendős feleség.** Csodálatos házasságról ad hirt a Daly Mail chicágói tudósítója. Az „asszony” ebben az esetben egy kilencéves leány, legidősebb gyermeke özvegy anyjának. A leányt megkérte bizonyos Leeper nevű hatvanesztendős ember s az anya odaigérté neki. A leányt meg sem kérdezték, mert tudták, hogy „nem szereti” Leepert. Az esküvőre hosszú ruhát kapott a kis menyasszony, a ki különben azt hitte, hogy házasságot játszanak és éppen azért semmit sem szólt

az eljárás ellen. Két hét múlva a férj elvitte magával a farmjára. Itt dolgozott egy álló esztendeig, mint valami igavonó állat és enni is alig kapott. Egy év múlva viszontamentek Jowába, hol a férjének idősebb unokái vannak mint a feleség. De játszania nem volt szabad velük. A szegény kis feleség nagy keserűségében felkereste egykori házigazdáját, Mr. Crandalt, a ki mindjárt ott tartotta magánál és a férj fenyegetései dacára sem volt hajlandó kiadni. Az ügyet egy fiskális vette kezébe és a bíróság a napokban érvénytelennek jelentette ki a házasság megkötését. Az elvált asszony most tíz éves.

NAPI HIREK.

— **Erdészeti altisztek multsága.** A következő meghívót vettük: Meghívó. A diósgyőri kincstári uradalom kerületében alkalmazott erdészeti altisztek 1904. évi június hó 5-én, a hámor „Lila-Füredi” vendéglőben, a „Sóvári m. kir. erdőhivatal kerületi erdészeti altiszti személyzetét segélyző egyesület” javára, világpostával egybekötött nyári táncmultságot rendeznek. A multság kezdete délután 4 órakor. Belépő-díj: Személyjegy 2 kor., családjegy 3 kor. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogad a multság rendezősege. Étel- és italról a miskolci „Korona”-szálló étlapi árai szerint gondoskodik Grósz Adolf vendéglős.

— **Ritka vadászszerencse.** Ritka szerencséje volt f. hó 17-én Ocsenás János oszt. magy. államvasuti erdőőr kartársunknak. Ekkor ugyanis a dognácskai erdőben egy 280 cm. szárnykiterjedésű, 7.3 kg. nehéz saskeselyűt lőtt, egy másikat pedig megsebesített, ennek azonban sikerült még egy harmadik társával elmenekülni.

— **Erdőégés.** Boicáról írják: A minap ismeretlen emberek felgyújtották özvegy Holicskaa Istvénné, Szelistye községben levő erdejét. A tűz a nagy szárazság következtében gyorsan terjedt. Teljes három napig égett az erdő s ötven katasztrális holdnyi terület pusztult el belőle. A kár kilenc-tízezer korona.

— **Kénytelen medvevadászat.** Belényesről írják: Tegnap a dombroványi legelőn két hatalmas medve mutatkozott. A pásztor fellármázta a lakosságot és mintegy 200 ember üldözőbe vette a mackókat. Brósz község közelében az üldözőkhöz csatlakozott két csendőr is, a kik közül az egyik a nép figyelmeztetése ellenére két lövést tett a medvékre a melyek sértetlenül maradtak, ellenben Horzse Pásk földmivist halálosan találta. A medvék ezután Kocsuba irányába menekültek, utközben két embert sebesítve meg. Kocsuba község előtt végre sikerült a bestiákat agyonverni. A sebesülteket a belényesi kórházba szállították.

— **A férjgyilkos.** Érsekújvárról jelentik: Tótmegyeren e hó 2-án átlőtt mellel halva találták Kolecsányi uradalmi csősz. A boncolás megállapította, hogy a csősz gyilkosság áldozata lett. Sulyos gyanuok alapján le tartóztatták a meggyilkolt feleségét.

— **Rablógyilkosság Mátészalkán.** Irtózatossá vált véghez egy ismeretlen rabló Hirschmann Jakab mátészalkai szatócs házanépében. Hirschmann, mint levelezőnk írja, Szatmárra ment a vásárra, s magára hagyta a feleségét két éves kis fiával és a tizen-négy esztendő cselédleánnyal. Másnap reggel a szomszédok, akik a boltban vásárolni akartak, zárva találták a szatócskát ajtaját. Az udvar felől igyekeztek a boltba jutni, de alig léptek be a kapun, vértócsába fekve találták Hirschmannét, a cselédet és a gyermeket. A kereskedő feleségének mély vágás volt a nyakán, a fején pedig tizenhat erős ütés nyoma. A cselédnek úgy eszmélt, hogy a koponyáját a gyilkos, hogy a szerencsétlen teremtsen kilocsant az agyveleje. A kis fiú is véres volt, de az anyja vértől, mert őt magát nem bántotta a gyilkos. Az asszony és a leány eszméletlenül állapotban voltak, a kis fiú rémülten sirt. A hatóság részéről megjelent Szik Vilmos szolgabíró, Vidra István aljárásbíró s a csendőrség, akik az utóbb pár pillanatra föleszmélt szatócsné vallomásából annyit tudtak megállapítani, hogy a rablógyilkos még este lopódzott be a házba s éjfélkor követte el a véres gonosztettet. Az álmából fölriasztott védtelen asszonyok a rablót láttára menekülni akart s először a cseléd futott ki az udvarra és segítségért kiáltott. A szatócsné már szintén künn volt az ajtón, de újra bement a szobába kis fiáért. Miközben a kegyetlen zsivány folyvást csapásokat mért hatalmas bunkóval az asszony fejére, az elszánt anya kiragadta alvó gyermekét ágyából s újra kijutni iparkodott az udvarra. De már csak támolyogva ment pár lépésnyire összeroskadt, leejtve maga mellé öléből a gyermeket. A cseléd ekkor odaugrott, hogy segítsen asszonyának s fölvegye a gyermeket, de a rabló egyetlen ütéssel leterítette a leányt. Azután az asszonynak elvágta a nyakát s még mielőtt valaki látta volna, gyorsan kifosztotta a lakást és elfutott. Senki sem sejt, hogy ki a rablógyilkos. Két áldozata haldoklik. A rabló 940 koronát és sok ékszert vitt magával.

— **A cserebogár.** Pécsről írják: Baranyavármegyében egyik községében szörnyen elszaporodott a cserebogár, a mi nagyon aggasztotta a jegyzőt. Ha idejekorán nem gondoskodik a baj elhárításáról, a gyümölcsstermelés selymi meg. Pompás ötlete támadt. Kidoboltatta faluszeret, sőt a szomszédos községekben is, a melyek a körjegyzőséghez tartoznak, hogy 8 napig mindenki szedjen össze annyi cserebogarat, a mennyit csak bír és szállítsa be a jegyzői ház udvarára. Egy darab cserebogárért 2 fillért ad! — ez volt hirdetésének végső kijelentése. A jó falusi nép, apraja és nagyja 8 napig hajszolta a cserebogarat s a mikorra letelt a terminus, zsák-számra hordták az emberek a cserebogarat a jegyző portájára. A szomszédos falvakból szekéren szállították be a tömérdek cserebogarat. A parasztok boldogan álltak körül az udvaron égő máglyát, a melyen el fogják hamvasztani a kártevő bogarak millióit.

— Kerek ötezer! — szólta az egyik atyafi s letette zsákját.

— Tűzbe vele! — parancsolta a jegyző.

— Hát nem tetszik utána olvasni?

— Nem, elhiszem.

Jöttek a többiek. Öreg este lett már, a mire az utolsó szállítmányra került a sor.

— Mennyi? — kérdezte a jegyző.

— Háromezerkétszáz, becsületesen megvan, talán több is.

A jegyző gombostűre szur egy cserebogarat, a többi pedig a tűzbe hajtatja. A már hamvadó mágja tűzénél türelmetlenül várja a nép a jutalmát.

— Látjátok ezt az egy darab cserebogarat? — Ké ez?

— Az enyim, — szólta egy gazda.

— Itt van kendnek a megígért 2 fillér, — szólta a jegyző s az ámuló embernek átadta a 2 fillért.

A parasztok zúgolódtak s követelték az ígért pénzt.

— Hohó, — magyarázta a jegyző, — én nem azt ígértem kendeknek, hogy valamennyi cserebogarat megveszem, hanem azt, hogy egy darab cserebogárért adok 2 fillért. Ezt az ígéretemet pedig megtartottam. Sohse busuljanak, hanem köszönjék meg, hogy megmentettem a gyümölcsstermesüket.

Az atyafiak belátták a jegyző igazát s legott elmúlt minden keserűség.

Szerkesztői üzenetek.

Kádár Mariska urnőnek *Gyulafehérvár*. A szakiskolákba való felvétel iránt a pályázat már legközelebb meg fog jelenni lapunkban s abban bent lesznek az összes feltételek, egyébként nem lehetetlen, legközelebb berándulok városukba s ekkor személyesen is elmondom a szükségességeket. Jövedelem napját és a találkozás helyét tudatni fogom. — **Vadas László** urnak *Fenyőerdő*. Hosszasabb távollét után csak most válaszolhatok. Hogy csere esetén hová helyeznék, azt előre nem tudom megmondani, de valószínű, hogy a havasokra kerülne. Az ottani védterületek távolsága a községektől egész 60 kilométerig is kiterjed, a cserélni óhajtó azonban alig 10 kilométernyire lakik. A hely kijelölése a hivatalfőnök urat illeti meg.

A kiadóhivatal postája.

Repity József urnak *B.-Monostorszeg*. Igen, július 1-ig. — **Kiss János** urnak *Szabar*. Előfizetése június végeig van rendezve. — **Komáromi Mátyás** urnak *Karád*. A beküldött 6 koronával szeptember végeig fizetett elő. — **Barkai János** urnak *Pelsűcz*. Önnek az előfizetése rendezve van a folyó év végeig. — **Varga Ferenc** urnak *Szt.-Domján*. Előfizetése június hó végén fog lejárni. — **Rojeszko József** urnak *Ruszka*. A Magyar Erdész című lap nem a mi tulajdonunk, a megrendelések küldendő a szerkesztőség címére: Borsod-Apátfalvára. — **Kri-govszky János** urnak *Tardos*. A 2 korona vételét nyugtázzuk. — **Schbeier Károly** urnak *Eperjes*. A 4 koronát vettük. — **Kiss Albert** urnak *Zabola*. J. V. urnak a lapot a közlöttek szerint küldjük. — **Vass József** urnak *M.-Apáti*. A 4 koronát köszönettel nyugtázzuk. A címet az utalvány szelvénye szerint kijavítottuk. — **Matula Gyula** urnak *Kapnikbánya*. Ígéretét köszönettel tudomásul vettük. — **Pázsiczky József** urnak *S.-A.-Ujhely*. Előfizetése múlt évi június 30-án járt le s így e hó végeig 7 K. 34 fillér jár. Sajnáljuk kilépését.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. május 29.

35. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Alsó erdészeti szakoktatásunk kérdéséhez. — 2. Vizsla-tanítás és használat. — 3. Tárca: Tigris-
lesen. — 4. Hasznos tudnivalók. — 5. Különfélék. — 6. Napi hírek. — 7. Szerkesztői üzenetek. — 8. A kiadó-
hivatal postája. — 9. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

— nemkülönben felszerelési cikkek szállítására. —

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmivelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Hirdetések és pályázatok.

Állást keres

1—3

26 éves, reform. vallásu, erőteljes, egészséges szakvizsgázott **erdőőr**. Címe megtudható e lap szerkesztőségénél.

Pályázati hirdetmény.

(408/1904. sz.) A nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium folyó évi 20532. sz. a. kelt magas rendelete alapján a jerszegi m. kir. közalap. erdőgondnokságnál rendszeresített másodosztályu irodai erdőlegényi állásra 360 kor. évi fizetés, 72 kor. évi lakbér és 9 ürm.³ I. oszt. dorongtüzifa illetményenvel ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak azok, a kik az erdőőri szakiskolát sikeresen elvégezték és írásuk jó; előnyben részesülnek azok, a kik irodában már alkalmazva voltak.

A folyamodók kérvényei sajátkezűleg irandók és **f. évi június hó 15-ig** aláírott erdőgondnoksághoz benyújtandók.

A kérvényhez csatolandó: 1. szakiskolai bizonyítvány, 2. keresztlevél, 3. orvosi bizonyítvány, 4. esetleges szolgálati bizonyítvány.

A magyar nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birása elengedhetetlen kellék, a román nyelv pedig előnyt biztosít a pályázónak.

Jerszeg (Krassó-Szörénymegye), 1904. április hó 18.

M. kir. közalap. erdőgondnokság.

Erdőőri

vagy bármely más hasonló állást keres egy — a görgényi szakiskolát 1903. évben jó sikerrel végzett — szakvizsgázott fiatalember. Nőtlen, 22 éves, csak a magyar nyelvet birja. — Szives megkeresések ezen a címen küldendőek: **Barkay István, Pelsücz,** - - - Gömör-megye. - - -

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros Klastrom-u. 1. KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET

AJÁNlja A NYÁRI IDÉNYRE DÚSAN FELSZERELT PAPIR-RAKTÁRÁT U. M.:
 ELJEGYZÉSI-ÉS * * *
 * * ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.
 MINDENNEMŰ NYOMTATVÁNYAIT. * *
 DISZES KIÁLLÍTÁSÚ
 MEGHÍVOIT, GYÁSZLAPJAIT ÉS
 * * FALRAGASZAIT STB.
 Sürgőncím: Könyvnyomdarész.

++++ A +++
 „SZÁSZVÁROS“
 politikai és vegyes tartalmu hetilap kiadóhivatala.

MAGYARHÓN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NÍRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János
 Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórás, főtallálója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE
 SZEGED.
 Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

Magyar magpergető gyár

Faragó Béla

— cs. és kir. udvari szállító —

ZALA-EGERSZEGEN.

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy erdei vetőmag szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitüntető módon megnyilatkozott becses pártolásában megtartani méltóztassék.

Erdei fenyőmagot a legmagasabb **csiraképesség** és **szavatosság** mellett ajánl.

Vörös-fenyő-magot magas tisztaság és kitűnő csiraképesség **szavatolása** mellett árusít.

Jegenye-fenyő-magja gondos, **szakszerű átteleltetésben** részesült.

Fekete fenyőmagot kitűnő minőségben szállít.

Lucfenyő magja elsőrangú termési helyről származik és a **legértékesebb**, a mi egyáltalán forgalomba jön.

Juhar magjai kizárólag **idei termésűek** és tavalyiakkal nem keverték.

Exotikus famagvakat megbízható minőségben szállít.

Köris magra szóló szives **előjegyzéseket** **mielőbb** kér, mert az idén kevés termett.

Gyümölcsfa magvakat 1903. évi termést kitűnő minőségben ajánl.

Nagy Éger, Gyertyán, Akác, Gleditschia és Hársfa magkészletekkel rendelkezik, a melyeknek **csiraképessége** elsőrangú.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

**Kifogástalan minőségű,
magas csiraképes**

ERDEI VETŐ-MAGOT,

gyümölcs, lombfa és
gazdasági magvakat

szállít

elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb napi árak mellett

Stainer Gyula

csász. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára és erdészeti magkereskedése
Körmenden.

A magvak jósága, valamint a kiszolgálás pontossága
felől próbarendelés által bárki is meggyőződhetik.

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.